

Blue Salmon AS
c/o Øyfisk AS
Havnegata 3
8430 MYRE

Adm.enhet: Tildelingsseksjonen
Saksbehandler: Godø/Skjetne/Moberg
Telefon: 95915995/48124810/41452871
Vår referanse: 16/7507
Deres referanse:
Dato: 07.07.2017

Att:
Kristian Fredrik Jarl Klo

BLUE SALMON AS 918330135 - SVAR PÅ SØKNAD OM UTVIKLINGSTILLATELSER - FRESH WATER BLUE FARM

1. INNLEDNING

Fiskeridirektoratet viser til søknad 7. juni 2016 fra Øyfisk AS fremmet på vegne av selskapet Blue Salmon AS SUS. Av henvendelse 26. januar 2017 fremkommer det at Blue Salmon AS er formelt stiftet fra og med 6. januar 2017. Fiskeridirektoratet legger til grunn Blue Salmon AS som søker og part i denne saken.

2. SØKNADEN

Blue Salmon AS har søkt om fire utviklingstillatelser for utvikling av et anlegg kalt «Fresh Water Blue Farm», heretter også omtalt som FW Blue Farm eller «konseptet». Konseptet er en videreutvikling av en anleggstype tidligere kalt «Miljøanlegget» og som siden 2014 har vært markedsført som «Blue Farm».

Blue Salmon vurderer at utviklingen av lukkede flytende akvakulturanlegg blir for kostbare for mindre og mellomstore selskaper. Derfor ønsker Blue Salmon og *«utnytte mest mulig av etablert utstyr og funksjoner samtidig som vi kan inkorporere nytt som i en helhet kan gi en sikker driftsform som minimaliserer risiko vi tidligere har hatt.»*

I søknaden har Blue Salmon gjort greie for en rekke muligheter som ligger i å kombinere stålrammen i det eksisterende Blue Farm-anlegget med lukkede kar bygget i komposittmateriale. Blue Salmon har sett hen til teknologi, størrelser og kapasiteter knyttet til settefiskanlegg på land, og ønsker å tilpasse teknologi herfra til bruk i sjø. Smolt skal kunne stå i karene frem til en vekt på 1-1,5 kg. Ferskvann skal tilføres anlegget med undersjøisk ledning fra land. Ved behandling mot lakselus skal vannet resirkuleres og tilføres oksygen.

På side 23 i søknaden uttaler søker om ulike anvendelsesområder for anlegg som kombinerer åpne og lukkede driftsenheter:

«Etter en nødvendig gjennomføring av testprogram som skal sørge for perfektionering av prototyper, ser vi for oss at konseptet blir klargjort for kommersialisering med de fordelene som søknaden beskriver. Hvis/når dette inntreffer øyner vi mange ulike anvendelsesområder for anleggstypen:

- Lukkede enheter i kombinasjon med notposer
- Som egen post-smolt avdeling med lukkede kar hvor alt av bedriftens smolt føres opp til cirka 1 kg for deretter flytting til anleggslokaliteter med stormerder.
- Som eget post-smolt anlegg som ordinært BlueFarm konsept, men fast oppankret grunt på godt skjermet lokalitet der både fersk- og sjøvann føres til anlegget fra egnede kilder (skjermet område nært dypt sjøvann på minst 50 – 60 meter)
- Som avdeling av et smoltanlegg plassert i strandkanten med tilgang på fersk- og sjøvann for produksjon av stor smolt i området 250 – 1000 gram.
- Som et mobilt avlusningssystem bestående av 2 kar med tilsvarende røropplegg, sammenknytning og funksjon som beskrevet på side 12. Dette er ment brukt for å behandle fisk i stormerder som har for mye lus og skal opereres av anleggets røktere. Behandlingssystemet er mobilt i den forstand at anleggets servicebåt sleper det til aktuell lokalitet.»

Søker peker på at Fresh Water Blue Farm-anlegget vil kunne ha følgende mulige konfigurasjoner og bruksområder:

FW Blue Farm Mini

FW Blue Farm Mini (Mini) er den minste utgaven av konseptet og består av en rammekonstruksjon i stål med baug og to bur etter hverandre, jamfør vedlegg 2, figur 4. Karene har en diameter på 20 meter og er 5,5 meter dype. To slike anlegg gir i følge søker «mulighet for å kombinere avlusningssystem med postsmolt-produksjon i et tradisjonelt anlegg med notposer drevet etter dagens mønster.»

Minianlegget skal i prosjektperioden drives på én lokalitet sammen med fisk tilknyttet en tillatelse som skal drives i tradisjonelle åpne enheter for referanse. Utvikling av minianlegget fordrer i følge Blue Salmon tildeling av én tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse,

samt én tillatelse á 780 tonn for å danne sammenligningsgrunnlag med tillatelsene som drives i FW Blue Farm-anlegg.

FW Blue Farm Mini hører til fase 1 i prosjektet.

FW Blue Farm Combi

FW Blue Farm Combi (Combi) er et leddet stålanlegg som kombinerer notposer og lukkede tanker. Dette utgjør et kompakt anlegg som inkluderer hus med oppholdsrom, nødstrømsaggregat og vannbehandlingsutstyr. I tillegg er fórfåte innfestet i stålanleggets rammeverk. Anlegget skal forankres på svai med fire ankerliner og svivel i baugkonstruksjonen. Ferskvann fra kilde på land er tiltenkt å forsynes anlegget via slange som går parallelt med en ankerline. Landstrøm skal forsynes anlegget på samme måte som ferskvann og strømkabel skal legges i bukter på havbunn for å hindre at den vrir seg når anlegget roterer.

Det fremkommer ulike varianter av combianlegget i søknaden, blant annet med fire notposer og to kar i figur 2.3 og 5 i vedlegg 2, på side to i søknaden med fire notposer og fire lukkede kar, som skal ha tilstrekkelig kapasitet til en tillatelse på 780 tonn maksimalt tillatt biomasse.

Søker nevner i søknaden at de også tar sikte på å utvikle en variant av combianlegget bestående utelukkende av lukkede enheter.

Combianlegget skal drives på en egen lokalitet. Utvikling av combianlegget fordrer i følge Blue Salmon tildeling av en tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse.

FW Blue Farm Combi hører også til fase 1 i prosjektet.

FW Blue Farm Maxi

Slik Fiskeridirektoratet forstår søknaden skal kunnskap fra utviklingen av mini- og combianleggene i fase 1 danne grunnlag for utviklingen av FW Blue Farm Maxi (Maxi) i fase 2. Maxianlegget skal slik Fiskeridirektoratet tolker søknaden bestå utelukkende av lukkede enheter. Utvikling av maxianlegget fordrer i følge Blue Salmon tildeling av en tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse.

Referansetillatelse

Søknaden omfatter også én tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse for fisk som skal drives i tradisjonelle åpne merder på samme lokaliteter som minianlegget for å danne sammenlignings- og kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av FW Blue Farm.

Andre forhold

Spredning av partikulært materiale

Fordi anlegget ligger på svai hevder søker at partikulært materiale fra anlegget vil bli spredd utover et større område enn tilsvarende anlegg med fast plassering. Samtidig mener søker at lukkede driftsenheter og kortere tid i åpne merder bidrar til at utslippene fra FW Blue Farm-anleggene blir lavere enn fra konvensjonelle åpne anlegg.

Bølgedempingsteknologi

Søker ønsker å tilpasse kunnskap og teknologi fra bygging og drift av komposittkar på landanlegg til marine omgivelser med til dels store bølgebevegelser, og mener at Blue Farm-anlegget er egnet til dette blant annet fordi det er hengslet i lengde- og sideretningen.

Søker beskriver også tekniske løsninger i konstruksjonen av de lukkede karene som skal redusere påkjenningene fra eksterne og interne bølger. Søker opplyser at det er søkt om patent for de konstruksjonsmessige løsningene for reduksjon av risiko for brekkasje som følge av bølgekrefter.

Utvikling som gjenstår

FW Blue Farm vil med tilførsel av lukkede enheter bestå av både åpne og lukkede merder. Blue Salmon ønsker å utvikle teknologi for hvordan lukkede enheter skal motstå ellers ødeleggende bølgekrefter, teknologi for tilførsel av ferskvann for kontrollering av salinitet i de lukkede enhetene, samt slambehandlingsteknologi.

3. RETTSLIG GRUNNLAG FOR FISKERIDIREKTORATETS VURDERING

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i FOR-2004-12- 22 nr. 1798: Forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5:

§ 22. Særlige formål (...) Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (...)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.
(...)

4. FISKERIDIREKTORATETS VURDERING

4.1. Innledning

Avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelse bygger i henhold til bestemmelsene gjengitt under punkt 3 på en skjønsmessig, faglig vurdering. Det følger av retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse¹ at det er opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet og om kriteriene for tildeling er oppfylt. Søker har ikke rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og innovasjon. Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelse og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

4.2. Kort om «referansetillatelse»

Som nevnt kan det tildeles utviklingstillatelse til «prosjekter som innebærer utvikling av nye teknologiske løsninger.» På side 7 i retningslinjene uttaler departementet at

I motsetning til hva som gjelder ved tildeling av forskningstillatelse kan det tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelsen av antall tillatelse. Dette innebærer likevel ikke at det skal tildeles flere tillatelse enn det som er driftsmessig nødvendig for å gjennomføre utviklingsprosjektet. (Vår utheving.)

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at det faller utenfor ordningen med tildeling av utviklingstillatelse å gi tillatelse til tradisjonell drift for å danne sammenlignings- og kunnskapsgrunnlag for videre utvikling i prosjektet, såkalt «referansetillatelse».

4.3. Vurdering «betydelig innovasjon»

4.3.1. Innledning

Søker kan få tildelt utviklingstillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til «å utvikle teknologi» som kan «bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor» og som innebærer «betydelig innovasjon», jmfør laksetildelingsforskriften § 23b.

I følge retningslinjene vil hva som skal anses som «betydelig innovasjon» være en skjønsmessig vurdering. Fiskeridirektoratet tar utgangspunkt i definisjonen av hva som er

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Næring- og fiskeridepartementet, 12.01.2016.

utviklingsarbeid og vurderer om det konkrete prosjektet vil innebære tilstrekkelig innovasjon.

Retningslinjene viser til Statistisk sentralbyrå sin definisjon som definerer utviklingsarbeid som «*systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.*» Med utgangspunkt i denne definisjonen vil den aktuelle innovasjonen når det gjelder ordningen med utviklingstillatelser være ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi. Vi finner grunn til å peke på at vilkåret i laksetildelingsforskriften § 23b er at innovasjonen må være «*betydelig*».

Ordningen med utviklingstillatelser er avgrenset til utvikling av produksjonsteknologiske utstyr/installasjoner. Det vil ikke være slik at enhver forbedring av eksisterende produksjonsteknologi innebærer betydelig innovasjon. Ettersom det teknologiske utstyret/installasjonen det søkes om tillatelser for er under utvikling må vilkåret om betydelig innovasjon kobles til prosjektets innovasjonspotensiale. Innovasjonspotensialet må igjen vurderes opp mot prosjektets nyhetsverdi og forbedring i forhold til eksisterende oppdrettsanlegg, samt søkers kompetanse og gjennomføringsevne.

Hovedkriteriene for utviklingsarbeid er at det skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. Fiskeridirektoratet må vurdere hvorvidt konseptet kan sammenlignes med eksisterende teknologi, og hva som eventuelt er forskjellig fra nærmeste sammenligningsgrunnlag, og i hvilken grad dette påvirker usikkerheten i resultatet og innovasjonspotensialet.

På bakgrunn av søknadens utforming vil Fiskeridirektoratet i det følgende punkt 4.3.2 imøtegå noen deler av søknaden separat før vi gjør en helhetlig vurdering av konseptet under punkt 4.3.3.

4.3.2. Innledningsvis om fase 2 i prosjektet – FW Blue Farm Maxi

I søknaden er det beskrevet ulike varianter av FW Blue Farm Maxi. På side 2 i søknaden omtales maxianlegget som et anlegg med to kar med diameter på 43 meter og dybde på 10 meter. En tillatelse á 780 tonn skal kunne drives i to slike kar. På side 28 i søknaden uttaler søker at en tillatelse á 780 tonn skal kunne drives i et anlegg med fire små og to store lukkede enheter.

Søker uttaler om maxianlegget og fase 2 på side 2 i søknaden:

«Testprogrammet er to-delt der utgavene 1) og 2) testes i Fase 1 (2017 og 2018) og utgave 3 testes i Fase 2 (2019 – 2020) under forutsetning av positive resultater gjennom Fase 1. Denne søknaden er således detaljert for Fase 1 sitt vedkommende, mens Fase 2 kommer med sin oppfølging dersom forholdene ligger til rette for det.» (Vår utheving.)

Videre uttaler søker på side 28 nederst at

«[d]et er ikke mulig å foreslå et starttidspunkt for prosjektering og bygging av maxi-utgaven på nåværende tidspunkt. Ved høsting av positive erfaringer i et tidlig stadium vil starttidspunktet bli et tema ved eventuell tillatelse med oppfølgende dialog med Fiskeridirektoratet med mulig oppstart før sluttrapport utarbeides for Fase 1.»

Slik Fiskeridirektoratet tolker søknaden skal maxianlegget testes ut i fase 2 under forutsetning av at fase 1, Mini og Combi, gir positive resultat. Søknaden er derfor ifølge søker detaljert for fase 1 sitt vedkommende, mens fase 2 vil bli mer detaljert *«dersom forholdene ligger til rette for det»*.

Søkers beskrivelse av prosjektets andre fase og maxianlegget fremstår for Fiskeridirektoratet som udefinerte planer på et tidlig idéstadium. Det fremkommer svært begrenset informasjon om anlegget i søknaden og den informasjonen som foreligger indikerer at søker selv ikke har klart definert fase 2 ennå. På bakgrunn av formuleringene som er gjengitt over her vurderer Fiskeridirektoratet at prosjektets fase 2 ikke er kommet langt nok til at det lar seg dokumentere eller fastsettes i tidsplaner for videre utvikling.

FW Blue Water Maxi og prosjektets fase 2 er så lite dokumentert til at det ikke er mulig for Fiskeridirektoratet å vurdere om konseptet faller innenfor ordningen med utviklingstillatelse. Denne delen av søknaden blir derfor avslått.

4.3.3. Samlet vurdering «betydelig innovasjon» - fase 1 - FW Blue Farm Combi og Mini

FW Blue Farm Mini er som nevnt en rammekonstruksjon med trekantet baug og to lukkede enheter som ligger i rekke bak baugen, og skal kunne brukes som driftsenheter for smoltifisering og som ferskvannsenhet for behandling mot lakselus og amøbegjellesykdom.

FW Blue Farm Combi (Combi) har både notposer og lukkede kar av samme dimensjon som i Mini. I combianlegget kan de lukkede karene brukes til påvekst av smolt som når den har nådd 1-1,5 kg overføres til notposene. Fra da av kan de lukkede karene brukes til ferskvannsbehandling av fisk mot lus og amøbegjellesyndrom.

Utvikling av både mini- og combianlegget fordrer i følge Blue Salmon tildeling av en tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse til hver anleggstype.

FW Blue Farm-konseptet bygger som nevnt på det tidligere stålanlegget «Miljøanlegget» fra 1988 som var i drift fra 1992-2008. I 2014 ble anlegget videreutviklet til omsøkte BlueFarm som kun er utstyrt med notposer, og som siden har vært tilgjengelig på markedet. Etter Fiskeridirektoratets kjennskap har anlegget imidlertid aldri vært i drift.

Basert på søknaden med tilhørende vedlegg synes største endringer fra «Miljøanlegget» til BlueFarm å være en økning i burstørrelser fra 15x15 meter til 25x25 meters og at det skal forankres med fire liner i stedet for én. Fiskeridirektoratet vurderer ikke disse forskjellene som vesentlige med hensyn på teknologiutvikling. Etter Fiskeridirektoratets vurdering har søker dermed ikke godtgjort at teknologien i selve stålanlegget i omsøkte konsept skiller seg vesentlig fra den i «Miljøanlegget» og stålanlegget fremstår derfor for direktoratet som en naturlig videreføring av tidligere benyttet teknologi. «Miljøanlegget» kan imidlertid ikke sies å være i alminnelig kommersiell bruk i dag. Med unntak av baugkonstruksjonen (med svaiforankring) har ikke søker gjort rede for hva som skiller BlueFarm fra øvrige stålanlegg som er i kommersiell bruk.

Ferskvannskapasiteten i anlegget er tenkt utviklet ved å tilpasse teknologi fra landbasert settefiskproduksjon. Bruk av ferskvann i lusebehandling er i utgangspunktet positivt i forhold til eventuelle negative miljøpåvirkninger, da ferskvannsbehandling til en viss grad erstatter bruk av legemidler og kjemikalier. Det er imidlertid uklart om lakselus på sikt også kan utvikle resistens mot ferskvannsbehandling.

Behandling med ferskvann i lukkede tanker gjøres allerede i flere løsninger, for eksempel i brønnbåter. Hvor effektivt ferskvann er er fortsatt usikkert, og avhenger av flere faktorer, ikke minst lusas utviklingsstadium, lengde på ferskvannsoppholdet og temperaturen på vannet. Erfaringene sier også at ved ferskvannbehandling kan en relativt stor andel av effekten tilskrives den mekaniske håndteringen av fisken, og selve ferskvannseffekten er vanskeligere å kvantifisere. Søker viser til oppdrettere som har anlegg i brakkvann, eller personlig kommunikasjon med andre oppdrettere som har erfaring med ferskvann. Referansene brukt i søknaden er ikke like konkluderende som søker om effekten av ferskvannsbehandling. Effekten av behandlingen som er beskrevet i prosjektet er etter Fiskeridirektoratets vurdering usikker. Begrunnelsen for bruk av ferskvann og effekten av dette fremstår etter Fiskeridirektoratets mening som noe anekdotisk. Selve behandlingsprosedyren i konseptet fremstår for Fiskeridirektoratet som uferdig.

FW-BlueFarm Combi og Mini er som tidligere nevnt konseptnavnet til stålanlegget BlueFarm når anlegget skal ha ferskvannstilførsel via rør fra land og er utstyrt med lukkede produksjonsenheter. Konseptet består av kjent teknologi både i form av stålanlegg på svai og lukket karkonstruksjon, selv om man kan argumentere for at konseptets komponenter inneholder et visst nyhetselement. Etter Fiskeridirektoratets kjennskap har komponentene imidlertid ikke blitt testet ut i et helhetlig konsept før og kan på den måten anees for å innebære en viss nyhetsverdi.

Av vedlegg 1 hevdes det at *anlegget er spesielt beregnet og konstruert for værutsatte og åpne lokaliteter og tåler betydelig større påkjenninger enn tradisjonelle oppdrettsanlegg*. Dette er ikke ytterligere dokumentert i søknaden og direktoratet kan dermed ikke se at anlegget skal bidra til å ta i bruk arealer med større eksponeringsgrad enn dagens teknologi.

Ettersom anlegget roterer rundt svivelen er det rimelig å anta at partikulært avfall vil spres over et større område enn hva som ville vært tilfelle hvis anlegget alltid lå i samme posisjon. Spredningen av partikulært materiale vil kunne redusere behovet for brakklegging og således bidra til arealeffektivitet. På den annen side vil anleggets biomassekapasitet sett opp mot arealbehov gjøre det lite arealeffektivt vurdert opp mot dagens løsninger. Vedrørende rømmingssikkerhet kan ikke Fiskeridirektoratet se noen forbedring som følge av stålanlegget i seg selv. Oppsummert finner Fiskeridirektoratet det ikke godtgjort at stålanlegget BlueFarm innebærer noen forbedring i forhold til teknologi i allmenn kommersiell bruk.

Slik det fremstår for Fiskeridirektoratet vurderer søker at den største utfordringen for karet er å tåle de lastene som lokalisering i sjø vil medføre uten at anlegget blir skadet. Basert på dette har søker nevnt en rekke moment som vil redusere lastene på karet. Disse er anleggets svaiforankring, fendring mellom stålanlegget og kar, ballastering, åpning i konstruksjonen for å skylle ut indre bølger og demperplatene.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er det gode teoretiske muligheter for at mange av disse momentene vil kunne virke etter sin hensikt, men det er ikke tilstrekkelig dokumentert i søknaden at de vil fungere. Eksempelvis vil man kunne finne ut om løsningen for å redusere laster som følge av indre bølger fungerer gjennom å teste det ut i et modellforsøk. En annen strategi kan være å prosjektere karet på en slik måte at man reduserer sjansen for at indre bølger kan oppstå i det hele tatt. Dette vil etter direktoratets skjønn være en mer effektiv ressursbruk enn å bestemme seg for en løsning man tror fungerer for så å teste den ut i fullskala.

Temaet om indre bølger er utfordrende å håndtere teoretisk, men er allerede kjent og håndtert for tanker i skip, i tillegg til å være observert og analysert i forsøk av anerkjente forskningsinstitusjoner.

Det er i søknaden heller ikke opplyst om hvilke miljøparametere karet skal være designet for, selv om søker synes å ha fastsatt hvilke dimensjoner og løsninger det skal ha. Hvilket faglig arbeid som har ledet frem til disse dimensjonene og løsningene og hva som eventuelt gjenstår kommer ikke klart frem av søknaden og designgrunnlaget er således uklart.

Det skal nevnes at søker har levert noen overslagsberegninger vedrørende styrke utført i tiden etter søknadstidspunktet, uten at dette har bidratt i nevneverdig grad til å sannsynliggjøre at karet vil fungere slik det er skissert i søknaden. Informasjonen i søknaden gir ikke grunnlag for at Fiskeridirektoratet kan ta stilling til om karet vil representere en forbedring i forhold til eksisterende teknologi.

For å kunne kvalifisere til ordningen med utviklingstillatelse må konseptene også bidra til å løse en eller flere av næringens miljø- og arealutfordringer. Det vil si at ethvert konsept som tildeles utviklingstillatelse må minst kunne representere teknologiforbedring i forhold til

allmenn kommersiell teknologi og at forbedringen må være knyttet til næringens nevnte utfordringer.

Fra et combianlegg med notposer hevder søker at partikulært avfall vil bli spredt over et noe større område enn hva det ville gjort dersom anlegget var fast forankret rundt hele rammen og alltid lå i samme posisjon. Slik Fiskeridirektoratet tolker søknaden vil minianlegget ikke bidra direkte til at partikulært materiale blir spredt over et større område. Partikulært avfall vil både i Combi og Mini kunne samles opp i de lukkede enhetene, men det fremgår ikke klart av søknaden hvordan slam fra de lukkede enhetene skal behandles, om dette skal slippes ut i sjø eller om det skal tas opp for videre prosessering. Fiskeridirektoratet vurderer at svaiforankringen og de lukkede enhetene gjør at konseptet i teorien vil kunne bidra til å redusere brakkleggingstid.

Forankringsmetoden for combianlegget krever imidlertid et stort område og i forhold til anleggets biomassekapasitet fremstår ikke dette som en effektiv måte å benytte sjøareal på sammenlignet med konvensjonelle anlegg. Det er heller ikke godtgjort at anlegget skal kunne ta i bruk mer eksponerte lokaliteter enn konvensjonell teknologi og konseptet vil måtte være avhengig av lokalisering nær en ferskvannskilde for å fungere etter intensjonen. Direktoratet kan etter dette ikke se at det omsøkte konseptet skal kunne bidra til å løse en eller flere av næringens arealutfordringer.

Konseptenes bidrag til å løse en eller flere av miljøutfordringer er etter Fiskeridirektoratets vurdering i stor grad avhengig av den lukkede teknologien. Grunnen til det er at driften med nøter i konseptet slik det er beskrevet i søknaden ikke vil skille seg fra den i tradisjonell teknologi i med hensyn på lus, rømming eller utslipp. De lukkede enhetene utgjør kun opp mot halvparten av produksjonsenhetene i combianlegget, mens dette vil være individuelt fra anlegg til anlegg for minianlegget. Forutsetningsvis vil anleggene skissert i søknaden kunne ha potensiale til å redusere både rømming, luseutfordringer og utslipp av partikulært avfall.

Løsningen som søker har skissert for å skylle ut interne bølger vil etter Fiskeridirektoratets vurdering skape en risiko for lusepåslag ved at overflatevann kan skylle inn i karet. Denne risikoen er verken synliggjort eller imøtegått av søker.

Forutsatt at konseptet fungerer slik søker beskriver det, kan det være en fordel å ha en slik behandlingstank permanent installert for å ha lett tilgang til behandling. En båt eller lekter som utfører ferskvannsbehandling vil derimot ha den fordel at den kan benyttes på flere anlegg og kun utgjør en kostnad for oppdretterne når den er i bruk og kan brukes av flere ulike oppdrettsselskap. Fiskeridirektoratet har tidligere avslått søknad om utviklingstillatelser for et konsept med en flyttbar innretning for ferskvannsbehandling av fisk². Departementet opprettholdt i sin klageavgjørelse direktoratets vurdering om at en slik flyttbar enhet ikke utgjør «*produksjonsteknologisk utstyr/innretning*» som beskrevet i

² Måsøval – Helixir – Vårt saksnummer 15/17200

retningslinjene for tildeling av utviklingstillatelser. Fordi vi kommer til at konseptet i sin helhet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», ser vi ikke grunn til å gå nærmere inn på en vurdering av om FW Blue Farm Mini utgjør «*produksjonsteknologisk utstyr/innretning*».

Direktoratet vurderer konseptet i sin helhet til å innebære en viss form for nyhet ettersom det skiller seg fra teknologi i allmenn kommersiell bruk, selv om elementene stålanlegg på svai, lukkede produksjonsenheter med karform og ferskvannsbruk hver for seg har vært og er i bruk i akvakulturnæringen i dag. Direktoratet kan derimot ikke se at dette konseptet representerer en forbedring i forhold til allmenn kommersiell teknologi og vurderer det slik at søker ikke har sannsynliggjort at den lukkede teknologien med tilhørende avlusingsmetode skal fungere som beskrevet i søknaden.

Slik Fiskeridirektoratet tolker søknaden har combianlegget slik det er skissert i søknaden en kapasitet på én tillatelse på 780 tonn mtb. De fleste lakseoppdrettsanlegg per i dag har en betydelig større kapasitet enn dette. Fiskeridirektoratet vurderer derfor at combianlegget slik det er beskrevet av søker er mer arealkrevende enn det som er vanlig i næringen i dag. At anlegget i tillegg skal ligge på svai øker arealbeslaget ytterligere. Etter Fiskeridirektoratets vurdering dokumenterer ikke søker at bruk av anlegg i FW Blue Farm-serien vil gjøre nytt areal tilgjengelig for lakseoppdrett.

Skulle flere slike anlegg komme i drift legger vi til grunn at det ville bli flere små lokaliteter med liten produksjonskapasitet. Dette er etter vår erfaring en lite effektiv måte å drive lakseoppdrett på. Slike driftsmåter krever mer ressurser til flytting av mannskaper og utstyr mellom flere lokaliteter, mens annet utstyr må anskaffes og etableres på flere lokaliteter i stedet for på bare én. I tillegg blir det flere lokaliteter å holde oppsyn med. Videre må man antageligvis påregne å benytte for eksempel brønnbåter med kapasitet tilpasset langt større lokaliteter og anlegg, noe som vil virke fordyrende på denne typen tjenester.

Vi stiller oss på denne bakgrunnen avventende til hvordan denne typen anlegg med liten produksjonskapasitet skulle kunne passe inn i dagens driftsmønster. Vi legger til grunn at markedet for denne typen anlegg uansett vil være svært begrenset, med mindre det utvikles langt større anlegg enn dem som er beskrevet i denne søknaden. Fiskeridirektoratet kan ikke se at søknaden inneholder dokumentasjon knyttet til utvikling av slike anlegg.

Fiskeridirektoratet finner det etter dette ikke dokumentert at konseptet skal kunne bidra å løse en eller flere av næringens arealutfordringer.

4.3.4. Oppsummering – vurdering «*betydelig innovasjon*»

Etter en samlet vurdering konkluderer Fiskeridirektoratet med at det omsøkte konseptet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jamfør laksetildelingsforskriften § 23 b, første ledd.

Gitt resultatet av våre vurderinger finner vi det ikke hensiktsmessig å vurdere hvorvidt de øvrige tildelingsvilkårene er oppfylt.

Fiskeridirektoratet har kommet til at denne saken er tilstrekkelig opplyst til at vedtak kan fattes, jmfør forvaltningsloven § 17.

5. FISKERIDIREKTORATETS VEDTAK

Etter en vurdering av søknaden har Fiskeridirektoratet kommet frem til at det omsøkte prosjektet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jmfør laksetildelingsforskriften §§ 22, andre ledd og 23b, første og andre ledd.

Søknaden avslås.

6. KLAGERETT

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagte orientering (./.).

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Mottakerliste:

Blue Salmon AS

c/o Øyfisk AS

8430

MYRE

Kopi til:

Øyfisk AS

Havnegata 3

8430

MYRE